

BUDAPESTI HIRADÓ.

Előfizethetnek nyíron a kiadóhivatalban, granatos-utczal Dlaby-házban 1666ik szám alatt, és minden császári királyi postahivataltól. — Az a u s z t r i a i birodalomba s külföldre menendő példányok, csak a bécsi császári postahivataltól rendelhetők meg.

Teljes számu példányokkal még szolgálhatunk.

Ezen lapok minden héten négyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. Előfizetési ár félre Buda-pesten házhoz-hordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez. p. A hirdetések minden apróbetűs hasábrészt 5 (öt) ez. kr. fizetik.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Névmagyarosítás. Ujabb adakozások az arvamegyei szegények részére. Nezzünk szét a teendők között. Megyék: Közgyűlések Tolna és Temesben. Budapesti hírharang. Külföld. Franciaország (követkamrai viták.) Legújabb. Egyesületi közlés. M. gazd. egyesület (közgyűlési tárgyainak folyt.) Hivatalos és magánhirdetések. Lotériákban hozott számkok, Nemzeti színházi előadások. Gaboár. Statuspapírok árkelete. Dunavízjárás. Tárca a. Akarat és Hajlam. Regény b. Jósika Miklóstól (folytatás) VIII. Van Olifant.

MAGYARORSZÁG és ERDÉLY.

Névmagyarítás. Braun Ignác pesti héber község jegyzője felsőbb engedelménél fogva vezetéknevét Barnayra változtatta.

Szerkesztőségünköl az árva megyebeli, éhséggel küzdő szegények részére következő újabb adakozások történtek pengőben: b. Loderer I. hadikormányzó ur 30 ft., Rojko Lajos ügyvéd 2 ft.; a budai részvényes tánczvizalmakat rendező választmány 50 ft. (mint a költségek fedezése után fönmaradt öszvegek egy részét); t. Talián Sándor ur 5 ft., M. M. 5 ft.; özv. b. Wenkheimné 12 ft.; gr. Dessewffy Emilné 5 ft.; Halász Imre ur 2 ft.; Valeró féle nagykereskedés személyzete 5 ft 10 kr.; Jeszenszky János kir. t. bíró 5 fr. J. 10 ft.; a pesti törvénytudulók a tánczvizalmukra öszveadott pénzből a költségek levonása után fönmaradt 200 ft. *); E. S. 1 aranyat. Teszen (a mult számbeli 166 pgő frinyi részlettel) az eddig begyűlt öszveg 497 frtot 10 kr pengőben. és egy aranyat.

(Nézzünk szét a teendők között.) Midőn a minap megízeltetni igyekeztünk olvasóinkkal a multakról levonható némi tanulságokat, megemlíti a teendők között széttekintést, mint szándékunkat; ma tehát ezen tárgy iránt vagyunk bátrak némeket elmondani.

A legközelebb lefolyt országgyűlést megelőző 2 1/2 esztendő, annyiban fog mindig nevezetes maradni, mennyiben ez volt azon időszak, melyben az újabb kor eszméi, 's vágyai, a magyar állapotokra alkalmazva, oly hangosan és erőlyesen kezdtek nyilvánulni, mint még az előtt soha sem. Azon mozgalmak a sajtónak, melyek ennek folytában következtek, mint egészen újak 's szokatlanok, megtették hatásukat, de tulajdonképpí vitatást 's értesülést nem következettek, hanem csupán ezen vágyaknak 's eszméknek lajstromozását húzták magok után, előbb az időszaki sajtó hasábjain, később a köztanácskozások teremében, hova azok többnyire indoklás (motivatio) nélkül, mint viszhangjai a sajtó egy ismeretes részének, indítvány formában vitettek be, hogy később utasításul tüzessenek ki az országgyűlésre elküldendő követeknek. Ezen indítványok legnagyobb része ritka helyütt talált határozott ellenzésre, részint azért, mert azok, kik azoknak belsőleg elleni voltak, vétkes köznyösségből sem öszmémélyökben sem befolyásuk használata által vagy nem mertek ellenők fellépni, vagy magok is obajtán némi változtatásokat, nem valának magokkal még tisztában, 's amaz indítványok kivihetlenségét átlátván, amugy sem tartottak től, hogy a diadal elleniké legyen; részint pedig azért, mert az indítványozóknak, kik mint párt szervezők 's egyetértve, egymást támogatva, a reájok parancsolt jelszót, az elibők üszött lobogót híven követve léptek föl, és mind ezekből öszvevéve erőt merítettek, irányában nem érezték magokat ezen felebbi kellekkel nélkülözése miatt

* Mint értesítve vagyunk, a felülmaradvány csak 150 ft. volt, melyet azonban a tánczvizalmat rendező választmánynak széplekkel elnöke 50 pfittal megtoldván, 200ra egészített ki. Közöncet az embeiség nevében e nemes tetteit! — Szerk.

B. PESTI HIRADÓ TÁRCZÁJA.

AKARAT és HAJLAM.

Regény, — B. JÓSIKA MIKLÓS-TÓL.

(Folytatás.)

VIII. Van Olifant.

Előv. a lármát sohajók Szent nyugalom, feléd, O édes a te karjaid közt, Edes szenderegény!

Köte se y.

Négy hét telt el az utóbbi jelenet után. Mindenből világos volt, hogy Maria még darabig teljes elvonultságban akar élni. Semmi látogatásokat nem tett, hanem mind a két játékszinben pahlolya volt, mindenütt az első emeletben: 's így, — ugy is csak egyszer vételtvén ama nevezetes napon a magyar játékszinben észre, 's mivel mindig bérkocsin 's leányával együtt leplezve jart, — senki sem vett tudomást rólok.

Az utóbbi négy hét végnapjai egyikén, a pahlolyban Maria mellett a földszinről észrevehethetlenné egy ur jelent meg. E férfi ezen est után, folytonosan megtette a Maria pahlolyban látogatását, akár a magyar akár a német játékszinben volt. Többnyire az első felvonás vége felé jött, 's egy jó felőrával a darab bevégezése előtt távozott.

Ott lete csak annyi különbséget tett, hogy a nő fejét feleje fordította, 's vele többnyire felhangon társalgott, 's hogy néha Gina is részt vett beszélgetésekben.

azon állásban, miszerint eredményesen ellentállhassanak a már csak azért is népszerű eszmék dagályának, mert a dolgok illy helyzetében, ezek egyedül viseltek magokon a pozitívitas némi színét, az alatt míg a merő ellenzés, a negatívionak, semmi esetre sem elégségesnek, bélyegével ellátva tiint volna elő. Ebből magyarázható, hogy az utasítások legnagyobb részben mint eredményei a különböző vélemények előrebocsátott küzdelmének, nem mint kifolyásai a különböző érdekek otthon megkésztült transzactiojának, alakultak, hanem csak mint egy bizonyos párt kívánságainak, vágyainak sommáztatja, ugy szólnán lajstroma, jelentek meg. A felebb említett közönyösség és az együtt-tartás, meg központosított munkásságnak hiánya okozták, hogy a népszerű eszmékkel ellentétben álló, vagy azoknak csak bizonyos mértékben hódoló utasítások, oly könnyen szorítottak határba, vagy hoztattak egy pár éljennek áldozatul. Ezen nagy bajokból az következett, hogy azon vitának, melynek nagyobb fele otthon lett volna végzendő, egészen a törvényhozás teremében kelle leperegni, és a nézetek közötti ellentéteknek, egész valóságában, itt jönni világosságra. Daczára ezeknek, transzactio és értesülés mégis lehetőek lettek volna, számos kérdéseknél, ha azok, kik az adott körülményekben es csupán esetleges okok miatt bírtak túlsúlylyal, meg akartak volna a felől győződni, hogy vágyaik nemesek kivihethetnek, hanem egyszersmind olyanok, melyek nem felelnek meg azon érdekeknek, melyeket ők képviselni kötelesek, hanem legfelebb azon eszméknek kifejezése, melyek az elmelet mezéjén két és fél év óta megmozdítottak. Ennyi önmegtadással azonban az illetők nem bírtak, meg lehet azon reménység nélkül fogva, mert hitték hogy hatalmas szónoklatokkal, 's a meghiusult szándékok miatti felelőségnek magoktól el és másokra hárításával, sikerülend annyira öszvezavarni a tényeket, 's elferdíteni a dolgok történetét, miszerint haszonvélhető képesség külmázával megkenve, fognak ezenül is csilloghatni. Ezen önmegtadás hiánya, és ezen elbizakodás fölöslege okozták a tapasztalt eredménytelenséget, mely senkit sem elégtett ki, ha talán azokat egy részét kivesszük, kik okozói valának, mert előmenetelt, haladást, sikert, mindenki akart, és annak csak mértékére és fokozataira nézve lérték el a vélemények egymástól.

Azonban igen ritul megcsaláztak az eredménytelenség szerzői felebbi reményökben, mert még csak alig mult el három hónapja, mióta szerencsétlen működéseiket befejezték, és már is nem találkozik, ki eljárását menteni tudná vagy akarná azoknak, kik mint látszik annyira elvesztettek hiszik magok is ügyöket, miszerint nem vonakodnak beérni vele, hogy számolásuk és igazolásuk csak a hallgatók szük körére szorítottassék, 's jegyzőkönyvét se szaporítsa azon megyéknek, melyeknek képét ők viselhetni szerencsések valának. Öszvefogva mind ezeket, bátran lehet állítani, mikint párti bárka házáknak még tetemesebb sérülést nem kapott, mint az vala, melyet az ugynevezett haladási párt, önhibái által eszközölvén, ha nem is mindenben, de a legfőbbekben legalább az eredménytelenséget, hosszúsra tusákkal vásárolt meg legújabb magának.

A jövődő előmenetek sikerét tekintve, ennél kedvezőbb körülményt szándékosan sem lehetett volna létrehozni, ha ugyan is kellőleg használtatik a kínálkozó alkalom, a definitive megszűntetni egy pártnak eddig tört egyedáruskodását, 's egészen alkotmányos szellemben megragadni a mozdító szerepet, 's ekép a párti táborok szabatos és közel-fogható elkülönözését 's organizatióját, mint mellözhetlen feltételét az alkotmányos életnek, előmozdítani. Ma már jelen van ezen lehetőség, mert az eszmék már annyira megtisztultak és annyira kiforrottak, miszerint a legközelebbi

teendőkre nézve a két egymással ellentétben álló pártnak, a mult országgyűlésen kifejtett elvekben és eszelekvési rendszerben, vannak oly támasz- és kiindulási pontjaik, melyek irányul és alapul szolgálhatnak, és azon szomorú rendszer már ma egészen korszerűtlen 's időnkivüli, mely a haladásnak maradási, az akarásnak akadályokat ellenszégezni elégnek tartotta. A helyzetek azonban még nem jutottak el a megfizetlenség ezen fokára, mert az ellenzéki elemek még mindig öszve vannak zavarva a haladásiakkal és ezen pontra nem is juthatnak el mindaddig, míg csak a pártok szabatosan elkülönözve, szervezve nem lesznek, 's az, mely egy alkotmányos kormányynyal kezelt fogva akar haladni, nem fejt ki több munkásságot épen azon téren, hol az illyen munkásságnak hatása eldöntő — azaz a megyei téren, melyen eddig az ugy nevezett de már most e nevezetet nem igényelhető haladási színezet, egyedáruskodva gyakorolta túlsúlyát, a haladás tetemes esorbájával; mert midőn tetőpontját elérte, nem mutatkozott egyebnek, mint azon irányzatnak, melyet a tapasztalás mindenütt a haladás ellenzékeknek 's reakciók eszközeinek bizonyított be.

Alkotmányos formáinknál fogva ez azon mező, melyen a esata kimenetelének el kell dönteni, 's bár mennyire igyekezzék is a Pesti Hírlap a megyéket meggyőzni az utasítások káros voltáról, ezen mezőn éppen az utasítások képezik a ha nem is egyedüli, de minden esetre elhatározó fontosságú momentumot, és ennélfogva ezek igénylenek csüggedetlen figyelmet.

Hogy azonban elérthessék a cél, mely itt nem lehet más, mint az eddigi egyedáruskodók túlsúlyát előbb paralyssálni, 's a túlságok embereit egy egészen elkülönözött táborba szorítva, és megfosztva őket mind azon szövetségeiktől, kik csak más haladási lobogó nem látása miatt szegődtek hozzájuk, ezekkel egyesülve szerezni aztán túlsúlyt, más szavakkal többséget a valódi haladási pártjának, melyre az alkotmányos kormány támaszkodhatván 's általa támogatván vezérhelhesse a mozgalmakat és kormányozhassa erőlyesen az országot — melynek semmire sincs nagyobb szükség mint éppen e kettőre; — hogy ezen cél elérthessék, ehöz előzmények kellenek, melyekre nézve szabad legyen nezetünket egy jövő száma fönfartanunk.

Megyei.

Tolnabóli. Szezzárd Jan. 29d. Mai közgyűlésünkben hirdették ki az új törvényczikkelyek; 's miután egyikét ártatlan észrevétel történt azon mód fölött, mikép léptessének t. i. életbe a hozott törvények, felszólalt M., meghányandó a helytartótanács kisérő-iratának tartalmát. Szócnok nem tagadta ugyan, hogy szükséges légyen a törvényeket azoknak is érteni, kik a magyarnyelvben még nem jártasok, azonban a fordítást magán-vállalkozókra kívánja hagyatni 's imígy eleve meghiusítani azon lehetőséget, miszerint illy fordítványoknak akármí módon diplomaticai suly vagy jelentőség tulajdonítottassék. P. M. ezen elővigyázatot szükségesnek találta, mert, véleménye szerint, az ellenséges mozgalmak nemzetel nyelvünk iránt elő fognak az idegen elemek segíteni. — F. B. és B. M. fölöslegesnek mondták ezen okavodást, miután a magyar nyelv törvényhozásilag 's unnepeilyesen emeltetik diplomaticai rangra; azonban B. indítványa következtében határozattá lön: a fordítást a RR. közöncsettel fogadják ugyan, de a hltótanácsnak válaszul kívánják adatni, hogy ők a fordítványokat csak másolatoknak tekintendik 's azoknak soha legkisebb törvényes erőt nem tulajdonítanak, sőt általában véve a fordítványok közöltetését ezen uton nem is

egy husz — huszonegy éves ifju, kinek külön szoba volt rendelve, 's ki az öreg urat egyszerűen Van Olifant urnak szólította.

A derek hollandi vellelennel ismerkedett meg Marival: a mint szokjuk mondani, mert szokás a legtermészetesebben öszvefogó eseményeket vellelenségeknek nevezni. Parszor Maria Ginaval 's Boderichel a közös ebédő teremében ettek, 's asztaluknál evett az idegen is. Az embert a holgyek szépsége meglepte, mint még mindenki ki őket látta: mert prosai életünkben is, melyet egy neme az embereknek annyira kivétellett már költősegeiből, nem lehet tagadnunk, mikép vannak arczok, vannak alakok, melyek önkénytelenül felmagasztalják az embert.

Marinak külsője e hatást gyakorlta, 's mivel a színlés nő nagyobb tükélyre nem vitte soha, mivel szamitas nélkül semmit sem tett, ő e hatásnak másokra tökéletes öntulajtságot bírt, tudta azt használni, vagy észre nem venni, mikép azt terveit, feltételét kívántak, vagy nélkülözhettek, mikép az öszhangban volt rögeszméjével, vagy képes a gondosan szott tervnek szallat megzavarni.

Maria hallotta, hogy ugyanazon emeletben egy gazdag hollandi lakik: de nem tulajdonított semmi fontosságot e körülménynek. — Nehányzori találkozás és beszélgetés után az idegen irányában; főleg miután megtudta, hogy gazdasága rendkívüli, — Maria elmejében egy furcsa, sajátzerű eszme kezdé haik korvonalait előtüntetni.

Mivel nala — 's ez nem volt színlés — minden gondolat viszatért Reginához, nem esuda ha mint pusztá ötlet, mintegy vellelenn eszme, de a mely újra meg újra megjelent előtte: ez jutott eszébe; hogy Gina illy idős emberrel élve 's illy roppant gazdagság birtokába jutva, nemcsak ment lehetne mindattól, mi egy

ig: „Nü tonic.“
le módó-
rium 213

ban követ-
zalameyei
rm József
órásmesler
tőlezetelt
lária hagy.
1 fr.; nehaj
r lgn. özv.
őszvevárosi
sti nagyke-
ti háztulaj-
dó hagy. 1
nai Ultz Se-
anó ügyész
neh, Zoll-
hagy 80 fr.
15. Gömör
czky m. k.

bllett szer-
50 sz. a.)

szttatái ito-

(1, 3)
belső udvar-
száraz malom
4 kén 1845.
szolgabíró.

(2, 2)
a bíróság ár-
szolgabíró.

(3, 3)
rában levő —
ész szőlők, —
— tabánban
egy borsajtó
ata következ-

gondnok.

(1)
s kigyó-utca
két házában.

sat.

szészet köréből
ali és állapot

házi és világi
ak magyarosi-

sa tekintetéből

megtartatik

(2, 2)

kaphatók:

pk.

184). t. cz. 14

es mészárszék
— Uj-Panádon
diki januar 16l
ező évekre ha-
anó alkalmas
latait Béshe a
-Strasse 1138.
tellenül beküld-
:adalom tiszt-
Bésben előleg

dás. (1, 3)

nyolczszáz hol-
ok örökaron e-
és Zsárány hely-
tevő bírtok-rész-
yban értekez-
n ügyvédnél.

ohajtják *). Ezután emlékeztet hozzá B. azon törvényt, mely a nememest hivatalképességgel ruházza föl. 's használni akarja e nap ünnepeit, miszerint a mgos főispán ur elite kinevezések végett javaslatokat terjeszzen; de corte-seink, kik e törvényen soha sem találtak különös kedvet, az indítványt megbuktatták már csak azért is, mert e törvény nálunk már régen életbe van léptetve 's táblabíránk sorában már több nememes neveket mutatkatunk fel. — Végre a megyéhez érkezett levelekre került a sor; 's így azon intéző íratra is, mely rendel, hogy minden statutumok jóváhagyás végett felterjesztessenek, egyszersmind parancsolja, hogy olly egyesületek vagy társulatok, melyeknek alapszabályai még helybenhagyást nem nyertek, a hivatalos működéstől eltiltassanak. Ezen intéző-iratot helyesléleg felállott A. 's imigy szólt: Valóban szomorú, és napról napra szomorubb leendő politikai helyzetünk. Alig mult néhány hete, hogy tudunk nélkül 's akarunk ellen kimondatott a kormány elleni bizalmatlansági szó (votum diffidentiae); kimondotta azt az utasításoktól függő képviselői tábla, ámbar egyetlenege megye sem adott illy szellemi utasítást, kimondta azt országos végzéskepen, jöllehet az ország efélékről mitsem tudott; kimondotta azt olly kiszámított időpontban, midőn az országgyűlés befejeztetett, és így a megyék többé meg sem kérdezhették köveit, hogy quo jure és per quam regulam? Mindjárt hevenyében keletkezett egy testület, mely magát országos védegyeletnek nevezte már akkor, midőn még az ország illy modoru védegyeletéről nem is álmodott. A védegyelet rövid uton törvénypaizsa alá helyeztetett, holott Magyarországnak a törvényes intézkedésnek, hogy érvényessé váljék, szükségképp 3 stadiumon kellene keresztül haladnia. Az ország felosztott 700 kerületre; naprólnapra nőnek a hivatalnokok, és azon tömérdek sok elnök, alelnök, pénztárnok, igazgató, tollvivő 'sat, mindannyian a pesti centrumtól várják a rendelést. A sok gyűlésnek, küldöttségnek, intézkedésnek se eleje se vége; és ha majd később a kihágási esetek fordulnak elő, akkor igen természetesen épen annyi relatio, delatio, inquisitio és sedria fog intézkedni; nem foly itt be sem cancellaria, sem hűtőtanács, sem megyei hatóság, és ki pótolja vajjon ezen alkotmányos dicasteriumokat? — Kossuth Lajos, kinek politikai hitvallása nekem nem elegendő garancia. És ime most, midőn ő Fels. magának tudomást szerezni kíván, és azt kérdezi: vajjon mik történnék Magyarországnak? ezen atyai gondoskodását rosz néven nem vehetni; és én részemről ebben nem látok egyebet, mint fejedelmi legfőbb felügyelési jogának gyakorlatát, melyért én ő felségének köszönetet szavazok. Meg lévén győződve, hogy drága hazám valódi boldogsága csak a kormányváltás békés egyetértés által eszközölhető, minden ingerültség, minden túlfeszített ellenséges erőtetés pedig bennünket inkább és inkább a boldogságtól távolít. Illyenek lévén e tárgyban nézeteim, abban öszponositom kívánatomat, hogy a védegyelet szabályai felterjesztessenek, és addig, míg a felterjesztendő statutumok jóváhagyást nem nyerendnek, a védegyeleti gyűlésnek a megye termeiben ne tartassanak. Az indítvány első részét a RR. ellenmondás nélkül 's egyhangulag elfogadták; második része fölött ellenben tuzes vita támadt, minek következtében az végre megis buko t. Voltak olyanok, kik a tisztelt intézőnyit nem úgy magyarázák, mintha ez az egyetletnek alakulhatását bilincsekbe szoritana; ez szerintök az egyetletet alakulni engedi, őket azonban a 2d. R. 3d. és a 3. R. 2ik, továbbá az 1635: 18 t. cz. értelmében, melyeknél fogva törvényhatósággal nem bíró egyetlet csak az illető felsőbb, kormány, vagy ő felsége megerősítése mellett alakíthatnak érvényes szabályokat — mindaddig, míg a kérdésben lévő egyetlet szabályait az értelemben nem törvényesítették, ezek a működéstől helyesen és törvényesen tiltatnak el. — Mások továbbá, kik hasonlól a magán-egyetlet működhetését csak felsőbb helybenhagyástól függőnek vélik az előbb idézett törvények értelmében — annak érin-

*) Eredeti szöveg a magyar; törvényes, diplomatus tekintélye csak a magyarok van; de nagyobb hitel és szerepe már azon fordításnak is lehet és van, mely közgazgatóság készített. Min-tán pedig kívánatos, hogy a törvényeket mindenki érte, a kit köteleznek, természetesen olly ebből a divatos honi nyelvekre fordítás szükség, és azon további szükség, hogy ezen fordítás minél nagyobb hite eszedje eljjon. Székely.

haszonsági viszonyban terhelő, hanem ennyi roppant gazdagság birtokában, azon onallosagot is kivihatta igen könnyen, mellyel többnyire eltes urak igen fiatal nejei bírnak, ha, az olly szerfelett könnyen kitalálható 's legyezhető gyöngyeiket ferjeiknek egyszer kitaláltak.

Nem állítjuk pillanatig is, hogy Maria számításából leányának igen is ismert jellemet 's hajlamait kifelede volna, koran sem. — Maria sokkal okosabb, sokkal eszelyses nő volt, minthogy családásoknak atengedne magát. Terve ollyan volt mintegy hatalmas vonógep, — ő erjere 's e gep kerekéi eszelyses alkotására számított: Ugy illelték itt az eresztekek össze, ugy kapott fog fogba, hogy a vegeeredmenynek ellenallhatlan erővel kellett mindent magával ragadni, vagy szelzuzni mi utában állt.

Ugyanazon vendéglőben 's ugyanazon emeletben lakók közt könnyű az ismeretség, de a muvelt 's jobb társasaghoz szokott idegen az illó utat választotta: 's mindamellét, hogy a két hölgy-gyel — már többször találkozávan velek — egy ket szót beszélt is, mégis megkerte Roderichet, hogy őt annak rende szerint vezesse be Mariahoz, mit ez minden vonakodás nélkül megtett. Van Olifant ur nem sokára majd mindennapos lón, 's Maria annyira le tudta őt lánzolni, mikép emberünk őt majdnem istenidítte. Gínával neve az atyai jószáguk tunt fel társalgásában; de Marianak, nem kell vala hölgynek lenni, ha néhány heti ismeretség után, legkisebb ketsége maradna fel az iránt, kit illeszen tulajdonképe a derek hollandi hódolata. — Gina ezen egyenes, hatályos kifejezés 's egészséges tiszta itéletü embernek társaságában sok elvet talált. Igen természetes, hogy a gyöngéd teremtés, kinek szive a legfajdalmasb nyomás alatt szenvedett: most — legalább most még —

tése mellett, hogy lehet egyleti czél és szándok a legszentebb, és mégis annak formája és működési módja miatt az állomány végzélaiba ütköző, a kormányi rendeletet törvényesnek lenni állították, mégis miután a nmsguhtótanács intézőnyve az értesítő pusztá fölterjesztésnél egyebet nem rendel, a megye végzését is csak ennyire terjedhetőnek itelték annál is inkább, hogy a nemtűretési legfensőbb parancs, mely az intézőny szerkezetében foglaltatik ugyan, a hűtőtanács intéző végsorában következés nélkül hagyatott, és így a megyére nézve gyakorlatba nem vétetik. — Az intéző iratot szintugy helyeselve nyilatkozott H. J. is, mindazáltal — 's ezt sajnálni lehet — a fiatal vérmes szónokotszenvedelye igen messze ragadta, 's jöllehet ő csupán legtisztább valót mondott 's a legigazságosb ügyet képviselte, — mégis azon erős szinek, mellyekkel füstött, a gyöngédebbhez szokott szemeket sértették, sértették a gyulekezetet 's a helyet megszenesgtelemték. Ezen igen kellemetlen intermezzo a megyei főügyész föllépését tevő szükségessé annyival inkább, mert azon mód is, mellyel az ámbár mélyen-sértettek a megtorlást követelték, köztáncokozási nyugalomról szerzett fogalmam szerint a józan muveltség 's erkölcsi illedelem határit nem csekély mértékben lépte túl. Hosszas, ha mindjárt itt ott megérdemlett, de még is rendkívül epés szóváltások és felvilágosítások után a kívánt actio elmellőzteték, és az országos közéletben álló elnökség közbenjárásával végre sikerült a Rendeknek a korábbi tanácsokozás zordonan meg-szakasztott fonalat ismét felfogni. Madarász József, Bezeredy Istv., G. a., P. M., P. b., P. p., S. i., G. e., K. l. a védegyelet mellett hazafüti hévvel nyilatkoztak; mindnyájan megvallák, mikép a kormánynek joga van az egyesületi alapszabályok fölterjesztését kívánni, hogy azokat ismerje, de egyszersmind az intézőirat 2lik részét a törvénynyel összeütközésnek jelenték, mert alkotmányos országban az egyesülés a nemzet legszentebb jogainak egyike, 's a kormánynek olly egyetletet, mellyek csupán az ország anyagi jólétének előmozdítását tűzték ki czéljukul, működésükben gátolnia nem szabad. Nincs törvény, mondának ok, melly megtilthassa, hogy a honi ipart emeljük; — 's javaslatba hozák, melly a nyilatkozott többség által el is lön fogadva, hogy minden egyesület szabályai fölterjesztessenek ugyan, amde a kormány azon jogát a RR. el nem ismerik, melly szerint az egyesületek csak a lapszabályaik jóváhagyatása után érvényesek; ennél fogvást a RR. az intézőny 2ik részét törvénytelennek tartják.

Alig oszlatta el az elnökség a közgyűlést, 's Bezeredy István ur nyomban tudatá a teremben jelenvolt gyulekezettel, hogy a védegyeletnek a délutáni órákban gyűlése lesz, melly az ő elnöke alatt csakugyan igen csekély részvétellel megis tartatott.

T e m e s b ő l, jan. 24. Uj törvényeink kihirdetése végett f. hó 16kán ismét közgyűlést tartánk, mellyben a mindent, mi kormányunktól jő, gyűlölettel kísérő temesi ellen-zéki főnökök ujra alkalmat vévének, több kormányelleni ki-törésre; jlesen V. S. volt követünk sérelmet kívánt tételni az iránt, hogy törvényeink hatóságinkhoz csak 47 nap mulva küldettek le, e hanyagság okát annak tulajdonítván, mikép a kormányfőbírók országgyűlések után sollicitán-ok elfogadá-sával 's hivatalosztatással töltik idejüket; továbbá, nem-zetiség-elleni czélzást talált a Hűtőtanács azon értesítésé-ben, miszerint törvényeink a nemmagyar-ajku népesség számára fordításban is meg foznak küldetni, 's ez ellen fel-terjesztést indítványozott; de Sz. A. másodalispánunk lelkes czáfolatára az ellenzék mindkét rendu indítványától nagy szófélséggel elütetett, 's hogy a közmunkákat érdeklő törvény életbe minél czélszerűbben léptethessék, ugyan másodalispánunk elnöksége alatt egy javaslatot teendő választ-mányt küldetvén ki, uj törvényeink körüli vitáink bevezet-mények. — Indítványoztatván továbbá, mikép divatozó bünvádi eljárásunk a kívánt czélunk minden oldalról meg nem felel, 's azért a tapasztalt hiányok helyreterése végett javasló vá-lasztmányt kellene megbízni; ez olly kijelentéssel fogadtatott el, mikép a bünvádi rendszer megváltoztatása a törvényho-zás jozához tartozván, mennyire a tisztviselői oktalmány, 's ennek netaláni meg nem tartása, ugy a tanuk beállítás 's költségei körül mutatkoznának hiányok, a választmány véle-ménye ezek orvoslása körül forogjon. Ezután első alispánunk

igen szorongva érzendé magát egy fiatal, igénynyeltes elvárlo közleiben, 's épen az hogy Van Olifant irant pusztá jó indulatnal egyebet nem érzett, 's alig is érezhetett, teve a jó ur jelenletet kellemesse élte. — Szükségképe meg kell ezen idegen jellemével ismerkednünk, ha érteni akarjuk 's megfogni mi talan e könnyen fuzott törtentben meglepne bennünket. Nyíltsagat e nyers szövelet ferfinak emlitet-tük, 's így meg tovább kell kiszinezni rajzunkat. Van Olifantnak sok muveltsége volt: azon neme a muveltségnek, melly nem bi-zonyos fiatal evekben beszitt 's megerősödött alapokon nyugszik; hanem mellyt reszint hoszszu eltapasztalás, 's minden rendszer nélküli, de sok és hoszas olvasás adnak. Ő e külső szinezetet a tudásnak, e házmat az ismereteknek, mellyekből mindenütt a valódi erős tudás tisztasága hibázott, nagyobbreszt hírlapokból szedte; korosabb éveiben sok szabad órai leven, könyveket is olvasott, bar ezek többnyire politikai, kereskedési 's állomány-gazdasági tartalmak voltak. Mivel azonban illy munkák érthetese tudományt feltetelez, természetes, mikép ő, ki alapos tudással nem bírt, nem is szerezhetett tiszta ismereteket belőlök, Van Olifantnak nyíltsagával azon neme az elfásulásnak is vegyült, melly honaban, Északamerikában anyagi érdekek, elénk kereskedés közepette sok-kal hamarebb kifejlik mint bar hol. — Ő roppant milhokra menő örökséget nyert szülőitől, 's e vagyon ezen egyszerű ember kezei közt annyira növekedett, mikép végre, maga a tőkek nagy-sága, hanyatlóbb korában szinte lehetlenné tette, hogy azok örökös forgásban maradjanak.

Darabig főgondnokok 's ügyvivők segitették őt nagyszerü val-lalataiban: neki a Rotschild-bazzal 's Astor urral szoros öszsze-

gr. Apponyi Györgynek ujabb kitüntetése ötletéből üdvözöl levelet indítványozván, fájdalmasan kelle ujonan meggyő-ződnünk, hogy megyei ellenzékünk mindent, mi a kormány-tól jő, gyűlölettel fogad 's népszerűleníteni iparkodik. Ugyanis V. S. volt követünk gr. Apponyi György előlépteté-sében egy, az ellenzéki elvekkel összeütköző új rendszernek életbeléptetését gyanítván, a felirást ellenzé, J—cs G. el-lenzéki tag pedig arra kíváná a tisztelt al-cancellárt felszö-lítatni, hogy, mivel az országgyűlésen állandól a főpa-pokkal szavazván, a nemzet bizodalmaival nem bír, mondjon le magas hivataláról; de A. G. volt követünk hangos, 's az előbbeni szónokot gnyolólág érdeklő éljenezések között fej-tvén meg, mikép ő szerény magán-állásánál fogva a nemzet véleményét nem tudván, azt ki nem jelentheti, hanem ré-széről kívánja és indítványozza, mikép a hazaszerte tisztelt férfinak ne csak szokásból, hanem a Rendek valódi tisztel-ének kijelentése mellett irassék; megfejette ezután C. E. bíránk, mikép a tulzók ellenkezésinek kulcsa abban rejlik, hogy a kormány a tisztelt ferfin közremunkálása mellett, mint az indítványt ellenző V. S. főbíró is éritné, egy, az okos haladási elveknek kedvező, 's erős kormányzasi rendszert szándékozik életbeléptetni, mivel pedig Temes Rendének többsége egy év óta elhatározottan conservatív elveket vall magacának, ezen többségnek épen azon okból kell az indítvá-nyozott üdvözlést elfogadni, melly miatt az ellenzék el-fogadni vonakszik, — 's az indítvány csakugyan kitünőleg nagy szótöbbséggel elfogadtatott. — Felolvastatott ezek után a kir. engedelem nélkül keletkezett társulatokat érdeklő helyi intézőny, 's az ellenzék kormányunk e lépését is gáncsol-ván, V. S. vezérlete alatt ujra talpon állott, 's az intézőnyt azért kíváná félretételni, mert a kormánynak nincs joga az egyesületeket gátolni; de a RR. az eddigi gyakorlat szem-pontjából indulva, mellyszerint a legkisebb casino-társulatok szabályai is felmutattak, csak hamar elhatározták, hogy a helytartósági meghagyást épen az azt ellenző V. S. közép-ponti főbíró jövő közgyűlésig teljesítse. — G—1 J fizetéses bíránk pártoskodás- szülle működésinek gyűlésünk első nap-ján keserü díját adá. Ugyanis előbb volt foadószedőket, k. udvarnok D. M. t gyanusítgatván, azután főjegyzőket támad-ván meg, a kölesönös vitakozásokból az esett a Rendek tudlára, miszerint a nevezett 's néhány év előtt ide költözött bíránk, az első alispán szállásán azt nyilvánította: mikép ő Temesbe lejövetelével korpa közé keveredett, mire a Rendek nagy részének nehezeltése olly polczra hágott, hogy alig képzelhetni gyalázó kifejezéseket, mellyekkel érintett bíránk — kivált gyűlésünknek e zavar miatti elosztatása után — nem illeltetett volna. 'S ki hinné mégis, hogy így megtisztelt bíránk még azon nap nagy vendégelésben vett részt, 's hogy ő, ki hivatala elvállalására olly igen kérette magát, 's ki kü-lönbön már háromszor mondott le hivataláról, most is a RR. hivatalnokai! — Egy pár szót megyei életünkől is. Észre-venn ellenzékünk, hogy közelebbi tisztújításunk alkalmával a dolgok rendes folyamata mellett bukni kell, nagy pénz-összevet gyűjtött 's lélekvasárlásra adván magát, mosniczai 's némelly verseczi nemeseknek fejenkint 60 pöföfrot ado-gált; a mosniczai nemesek a nekik adott 400 pöföfrot, mint ajándékot elfogadták 's magok közt elosztották, de azért, mint hallatszik, mégsem fognak az ellenzékkel tartani; a versecziek pedig a fejenkint kapott 60 pöföfrot conservatív vezetőjüknek átadták, ki sehogysem tud a pénztől mezmenekedni, mert azt egyik ellenzéki tag sem akarja átvenni. De az ellenzék mozgalmai nemesek e körül forognak, ugyan-is f. jan. 19kén, felszólítások következtében Temesvárt ösz-szejövéen, 's nagy tanácskozányt tartván az ellenzék, azt határozta, hogy első alispánunknak hivatalában megfartása nézre életkérdés, miből önkint foly, hogy a conser-vatív pártra nézve az első alispán megbuktatása válik életkérdéssé. — Sokan rosz néven veszik középponti főbí-ránknak, hogy a megyében tartatott első védegyeleti gyűlés-ben elnökösködött, ugy első alispánunknak, hogy nemesek a megyei teremtet a Rendek tud 's nélkül védegyeleti gyűlésre átengedte, hanem névnek ezen egyletbeli belépését nem akadályozta. 'S valóban csudálatosnak tunt fel a közönség előtt, hogy midőn a Temesvár városi előjárók a védegyelet-nek a városi táncsteremet sem engedték által, akkor első al-

költetése voltak, 's végre ola jutott, hogy ha tőkeit vissza nem akarta vonni, majd egy szabad órája sem maradt, ide nem szá-mítva azon örökös csalásokat, mellyeknek ki volt téve. Neje, mivel gyermektelen házasságban élt, 's kinek kedvéért annak ho-naba Északamerikába költözött, esendes nyugalmas házassági életet élt: Pestre érkezte előtt mintegy négy évvel halt meg ezen erelyes jellemü hölgy, ki az amerikai nők szokása ellenere, ferje vállalatában elénk, néha cselekvő részt vett. Halála után, Van Olifant minden kedvet elmentette a kereskedésre.

Ekkor jövedelme mintegy másfél millió dollárra ment. Ember-ünk ellenallhatlan vagyart érzett magában lemondani a kereskedés-ről: Tőkeit lassankint visszahuzta, 's azokat az angol bankban biztosította, 's jövedelme, mellyre mint bizonyosra számíthatott, midőn visszalépett az egyéni életbe, egy millió ezüst forintnál valamivel többre ment. — Van Olifant a nélkül hogy különk lenne, saját modoru ember volt. Lehet, mikép hoszszu szokás oka, hogy ő bar a kereskedésről lemondott, igen igen rendben tartotta dol-gait: 's előtte a penznek olly fontossága volt, hogy e részben a legesekelyebb öszveg is folgerjesztette figyelmét. Mariát magát meglepte, mennyire gondos a jó hollandi mendeure, mi pénz es va-gyon nevet viselt. Ez nem volt nála fukarság, sőt takarekosság sem — hoszszu szokás inkább 's különösség. Egyébirant ő, ha kedv-esapongásainak aldozatokat, meg pedig nagy aldozatokat tón, más rész neve a tulajlatni földön igen jó hangzatu volt, főleg New-Yorkban, hol a legtovább tartózkodott.

Ő jöltévo volt, 's ha jöt tett, ez mindig valódi jöltévo volt, mert ő nem ajándékozta egyedül kegyeljeit, hanem többször fol-gazdagította azokat.

ispanunk em munkben ta jöttek, hog Hölgyeink k tagok, ezet öltözkedve, mint remé a szokásos birodalmi hölgy beszé tonra lévén tonnak árá kron, az i bécsi jobb lévén véde jobbul vásá 's vajjon n geinket csak birtokosunk dult meg, k előmutatott; 8 pöföfrot be posztóbul e 's ha az gá radjon; a posztójának hajtatott.

BUDAPÉ csütörtökön gyeház nag mü hallgató beszéde röv állapotát 's ség szives titoknoki tu 's pénztára erő ismét n elegyázt id dús írodalt ohajtást ébr sok éven át noti beszély elejétől vég Ezután Szék lehet könny hangzoló az 184' jiki ju rösmarty uj viszhangzo nyomtatott vagyunk g mindennapi kis tereméb este pedig 57ik születé volt, mi ör közönségün inket. Megk társaság tag ott, hol a sz ján zavar t san fűt, h sebet kapo szándékozot gözősen mir tak. Több s Pesten tölte mert legalál miatt erre k szivünk fog szertbet fog aranyok g detesen ter

*) Kozl

Szabad derek ameri vezni — a csinosan ölt lét éves, ol látszott miki letben előre ladván, arcz folytonosan

Szép du választokos az ifju hatr meg Van Oli lak, mikép a tekintet által

De a mi az — ama s feleslegzett Van Olifant, tett volna az kon. ezen kfejezését; mint a legsz gytelenségén legnagyobb gát.

Hirado 1845/142 Budapesti Hirado 1845/142

spanunk engedelmével az e vidéki védegyelet megyei ter-
münkben tartotta gyűlését, miből sokan azon balgondolatra
jöttek, hogy az érintett bírsulat a megye pártolása alatt áll.
Hölgyeink közül, mint halljuk, tizenegyen lettek védegyeleti
tagok, ezek közül néhányan idevaló közönséges kartonba
öltözkedve, jelentek meg az egyik védegyeleti gyűlésben, 's
mint reménylénk, hangos éljenzéssel fogadtattak, de bezzeg
a szokásos tánczvizalmakra nem idevaló karton, hanem kül-
birodalmi selyemkelmékből álla piperejük! — Egy ismerős
hölgy beszéde a napokban, mikép házánál közönséges kar-
tonra lévén szüksége, mind a bécsi, mind a helybeli kar-
tonnak árát megtudakolta, 's azt találta, hogy a bécsi 30
kron, az idevaló pedig 54 kron árulatik, 's e mellett a
bécsi jobb is; ö annyi alkalmatlan felszólítás daczára sem
lévén védegyeleti tag, természetesen a sokkal olcsóbbul és
jobbul vásárolt. — Azt mondják, évről évre szegényedünk,
's vajjon nem inkább fogunk-e elszegényedni, ha szüksé-
geinket csaknem kétszeres áron fizetendjük? — D. M. egyik
birtokosunk udvarában nemrég egy posztókereskedőnk ford-
ult meg, ki egy vég, gácsi jeggyel bélyegzett, posztót is
előmutatott; a birtokos észrevevén, hogy a posztó nem gácsi,
8 pöfört helyett 20 pöfört igért rófeért, de úgy, hogy a
posztóból egy darabot vizsgálat végett Gácsba küldhesse-
n, 's ha az gácsinak nem találtnék, a posztó neki ingyen ma-
radjon; a kereskedő azonban örült, hogy hamisbélyegű
posztójának megint birtokába jöhetett, 's Erdély felé tovább
hajtatott.

BUDAPESTI HIRHARANG. A Kísfaludytársaság mult
csütörtökön délelőtt 10 1/2 órakor tartá 8ik közülését a me-
gyeház nagy teremében, számos és igen díszes mindkét ne-
mü hallgatóság jelenlétében. Jósika Miklós elnöki megnyitó
beszéde röviden, de velősen jellemző szépirodalmunk mostani
állapotát 's a társaság működését*, és továbbra is a közön-
ség szives részvételébe ajánlá e szépen virágzó intézetet. Ezt
titoknokai tudósítás követé a társaság mult évi munkálatairól
's pénztára mibenlétéről, melyből kiviláglott, hogy a pénz-
erő ismét növekedett. Kis János „Bucsu irótársaimtól“ című
elegiját id. Schedius Lajos olvasá föl, tehát egyik érdem-
dús irodalmi nesztorunk a másik munkáját, azon őszinte
ohajtást ébresztve minden jelenvoltagek keblében, hogy ez még
sok éven át megújulhasson. Ezt követé „Az Ilmérek“ törté-
neti beszély Jósikától, Tóth Lőrincz által olvastatva, mely
eljejtől végeig szokás szerint élénk tetszésben részesült.
Ezután Székács József mutató meg satirai alakban „Hogyan
lehet könnyen meggazdagodni?“ 's jótékony derültségre
hangolá az egész gyülekezetet. Ezt jelentések követék az
1845-iki jutalmakról, és új jutalmak kihirdetése. Végre Vö-
rösmarty új Hymnusza olvastatott föl, 's forró ima gyanánt
vizshangzott minden kebelben. E dal tizezer példányban
nyomatott ki, 's hazai lapjaink mellett szét fog küldetni. Meg
vagyunk győződve, hogy e dal minden valódi magyarnak
mindennapi imájává fog válni. Délután két órakor a Casino
kis teremében a társaság tagjai — fecerunt magnum áldomás,
este pedig a fényesen kivilágított nemzeti színház ünneplé-
57ik születés napját a korán elhunyt köllőnek. A színház tele
volt, mi örvendetes tanúságul szolgál, hogy nagy magyar
közönségünk van már, mely buzgón pártolja irodalmi ügye-
inket. Meg kell itt még említenünk, hogy Kuthy Lajos is a
társaság tagjává választatott, kinek neve nem hiányozhatik
olt, hol a szépirodalom képviseltetik. — Farsang utolsó nap-
ján zavar történt a Duna pesti partján, a szél oly hatalmas-
sággal fújott, hogy a csónakok nem járhattak, Buda gözös pedig
sebet kapott, 's a roppant néptömeg, mely még Budára
szándékozott, e miatt annyira fölingerült, hogy némelyek a
gözösen minden törékeny tárgyat összerombolni nem irtóz-
tak. Több száz budai ember kénytelen volt tehát az éjszakát
Pesten tölteni, mit különben csak nyereségnek tarthatnánk,
mert legalább vigan mulathattak Pesten, ha az okot, mely
miatt erre kényszerülve valának, nem volnának kénytelenek
szívünk mélyéből sajnálni, és roszzalni. — E napokban egy
szerbet fogtak el, ki ezüst ötöketet aranyozott meg és valódi
aranyok gyanánt költött. — Budán a vizvárosban is örven-
dedesen terjed a magyarosodás, több hölgy egyesült ugyan-

*) Közlelndi mind ezt bővebben jövő számaunk. — Sz e r k.

— Szabad legyen itt egy példát fölhozunk: — Egy napon a
derek amerikai — mert hoszas ottmulatása feljogosít őt így is ne-
vezni — a Braadwoi hoszában sétálgatott egykor, 's egy elég
csinosan öltözött ifju haladt előtte. Alig lehetett ez tizen-
hét éves, olykor megállt, sokaig nézett maga elé, arczán
látszott mikép küzd magával. Van Olifant e meglepő magavise-
lethen előre semmi különöst nem látott; — mert az ifju előtte ha-
ladván, arczát nem láthatta. Végre, mivel bár csendesen — de
folytonosan haladt, uőlérte — őt.

Szép dus szöke firtok leptek el az ifju vállát, termete járása
választekos volt 's a keztynlen kéz hófehér. Midőn túlhaladt rajta,
az ifju hátratekintett, 's egy a legérdekeseb arczok közöl lepte
meg Van Olifantot. A vonások olly gyöngedek voltak 's olly tiszták,
mikép az öreg urnak akaratlantul lassítani kelle lépteit, hogy e
tekintet által okozott valóban kellemes benyomást hoszabbítsa.

De a mi emberünket inkább meglepte, mint e remek vonások,
az — ama szomorú melyen elkezeredett kifejezés volt, nemével a
felcsigázott dacznak vegyulve, mely jobb emberismerő előtt mint
Van Olifant, — ki egyáltalában nem volt az — felelmet gerjeszt-
tett volna az ifju sorsa iránt. Lehellen volt e redőkhé vont homlo-
kon, ezen összeszorított ajkakon nem olvasni egy végzetlanas
kifejezést; egy elszánást, mely szintugy készi a leggonoszabbra,
mint a legszentebbre, melyben a sors igazságtalanságának 's ke-
gyetlenségének eszméje, a lelket boszuvágygyal tölti, 's hol a
legnagyobb szelsőségekre folhivatva, folzigatva érzi a kedély ma-
gát.

(Folyt. követk.)

is, és mindennap leczkét vesznek a magyar nyelvben. Ezen-
kül a magyar nöcselédek olly kapósak Budán, hogy már
sokkal nagyobb bért kapnak a németeknél. — A pesti do-
hánykereskedők aggódva drágák össze fejüket, 's tönkre
jutástól félnek, mivel, mint mondják, olly sok már a gynyés,
mikben nem szabad dohánnyozni, hogy a dohányfogyasztás e
miatt napról napra csökken. —

FRANCIAORSZÁG.

FRANCIAORSZÁG. Jan. 27e az idej országgyűlésnek
eddig legfontosabb napja vala. Mindenki nagy feszültséggel
várta, mi lesz a 25e és 27e közt szerencsésen közbeesett
vasárnap izgatásának eredménye a szombati kétségbevont
követkamara határozatát illetőleg. Milly fokra lépett a pártok
elkeseredése, kivethető a mérsékelt J. d. Débats e nap reggel
megjelent főczikkéből, mely körülbelöl imigy hangzik: „Az
ellenzék minden lapja botrányt kiált. Igen, botrányt történt.
Abból áll az, hogy a kamara által választott hivatal (bureau)
igazságossága kétségbe vonatik. Mintha e hivatal teltelne
arról, hogy az ellenzék módosításai egymásután felreveltet-
nek. Csütörtökön (23) az ellenzék maga kívánt titkos sza-
vazást, mi czéltől? mindenki tudja. Árulásra számoltak, és
a titok árnyékába akarák állítani a csapodárakat. E becsületes
taktikának nem lön kivánt látszaja. Megdöbbenve a 28 sza-
vazaton, más utat választott az ellenzék. Mert az elesébités
nem sikerült, a nyilt szavazás általi megvezetéshez folya-
modék. Malleville módosítása és Pritchard kárpótlása forgott
fen. Az ellenzék lapok olly szemtelének voltak, miszerint
nem állották előre kiűrtölni, hogy a szavazás nyilvánosan
menend véghez. A módosítás ellen szavazandó követek meg-
bélyegezendők és a National kifejezés szerint „népbíróság“
alá hajtandók valának. Ez eszközzel bizonyos számú conserva-
tíveket erőszakosan az ellenzék részére vétek vonhatóknak.
A Constitutionnel azzal fenyegetőzék, hogy azokat, kik
Malleville ellen voksolandnak, Pritchard-párti névre keresztel-
tendeli. Ez sem használt. A többség kiállotta a próbát. A
daczra szövetkezett lapok fenyegetései senkit nem ijesztének
meg. Ellenkezőleg, olly gyáva eszközök használása minden
jogszerető nehezteletést magára vonta. A szavazás a közön-
ség szeméi előtt történt. Malleville módosítványa Carné ur-
nak sorsára jutott. Ez természetes dolog. Amde az ellenzék,
a reményeiben megszalokozott, felbőszül armányainak felsü-
lésin. Boszuját ki kell valakin töltene; 's így a hivatal volt
oka mindennek. Mikép alakított e hivatal? A kamara vá-
lasztá és alakítá azt. Az elnököt és négy titoknokot a kamara
nevezte ki. Határozatuk törvényes érvényvel bír. A titkos
szavazásnál őik olvassák meg a golyókat. A nyilvános sza-
vazásnál szemekkel itélnek a pártok száma felett 's kimond-
ják, mellyik határozat legyen a többség. Malleville ur módo-
sítványánál azt határoza, hogy azt a többség félrevetette. A
hivatal őt tagja közül négyen voltak e véleményben. Mind-
egy! Az ellenzék mégis dühös zajt csap; a hivatal pártos-
sággal vadolja; azt meri állítani, mikép egy elfogadott módo-
sítványt félreveteltnék nyilatkozottat. Ez fertelmesség volna
Még ha a hivatal csupa miniszterpárti tagokból lenne is össze-
telve, akkor is visszatörölnek e vádat. A szabály csak az,
hogy a hivatal határozzon. Ha nem érvényesek határozásai,
ugy minden ki van mondva. Akkor nincs bizonyos szavazat;
akkor a megvert párt mindig azt fogja mondani, hogy a hi-
vatal elhibázta az összeszámítást; akkor mindennemű reclama-
tionak árt kapu nyitlik; akkor a kamara minden határoza-
zata felett iszonyu gyanu borong. Miért nem kívántatok Mal-
leville módosítványa mellett is titkos szavazást, mikép Carné
ur mellett vétekt? Tudjuk, tudjuk okát eljárásoknak:
ocsomány gyavaság bélyegzi azt. Fenyegetéseik miatt a con-
servatívek nem ragaszkodhattak a titkos szavazáshoz, mert
ugy látszott volna, hogy szégyenlik szavazatjokat. Jól is
tették a conservatívek, hogy szeméiket előtt szavazának.
Vetemedjete bár a legnagyobb fenyegetésekre, a legal-
jassab elmczéségekre, — nem fogtak senkit megijeszteni.
barátaink nem fogták meggátolni a lelkiismeretök szerinti
voksolásban. Két izben volt már részökön a többség — mind
a titkos, mind a nyilvános szavazásnál — 's többször is ré-
szökön leend még. A szavazatokat újra megolvastathatják,
sőt mi erre fel is szólítunk titeket. Az Olahait illető szakasz
szerkezete még nincs megszavazva. Rajta tehát! kérjetek
titkos szavazást. Ha még ezzel sem érte be, hozzatok szö-
nyegre új módosítványokat az ügyben. Mi sem a nyilvános,
sem a titkos szavazástól nem félünk; tegyetek a mit akartok,
nekünk mindegy. Csak egy iránt nem vagyunk közönyösekt,
t. i. az iránt, hogy a pártok állása constatirozva legyen. Ré-
szetekeken: az árulás, az elpártolás, a coalitio; részünkön a
kétségtelen többség. Mi a bizonyos kisebbséget elibe tennők
a gyanus többségnek. Rendünkben csak egy elv, egy poli-
tikai hit uralkodik, 's mindnyájunk előtt csak egy e czél,
mellyet eltitkolunk nem szükséges: a béke fentartása és az
alkotmányos monarchia megerősítése. Ti ellenben csak za-
vargó tömeg vagytok, minden kizondolható véleménykülön-
séggel. Ti már most is gyanusítjátok egy:ást.”

A követkamara ülése délutáni 4 órakor nyitott meg. A
szombati ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, az elnök
Billault urat, mint a 3dik szakasz ellen feljegyzett legköze-
lebb szónokot, szólásra hívja fel. Garnier-Pagés ur
azonban szót kér és nyer. Tudva a kamara előtt az utolsó
ülésünkben történt hallatlan tény, mellyet az ellenzék némán
el nem mellőzhet. A jegyzőkönyv olvasása felett nem akar-
unk szólni, nehogy a fontos tárgyalás közepette újabb in-
gerültséget idézzünk elő. Azonban a jelen tanácskozás kez-
detén ki kell nyilatkozatnom, hogy valamennyien ovást tes-
zünk (Zajos visszatetszés közepén, nemkevésbé élénk
helyeslés a széleken. Rendre! Rendre! Nagy mozgalom.) —
Elnök. A kamara nem engedhet meg ovást a szabályival
összehangzólag hozott határozat ellen. A szólás sora Billault
urat illeti a 3dik szakasz ellen, melly így hangzik: „Azon
események, mellyek első pillanatban a Franciaország és

Anglia közt fenálló viszonyok megzavarására képeseknek
látszának, mindkét hont élénk mozgalomba ejték, 's Fel-
ségel kormányának figyelmét teljes mértékben igénylék.
Örömrökre szolgál értecsünk, hogy a jóakarát és méltá-
nyosság kölesönös értecsünk fentartotta a két status közt ama
szerencsés egyetértést, mely egyszermind jólétök és a vi-
lágbéke tekintetéből olly nagy fontossággal bír.“ Billault.
Tiltakozom e szakasz ellen. A külügy miniszere azt ki-
vánta az utolsó ülésben, hogy világosan nyilatkozzunk.
Ugyanezt kívánjuk magunk is; és a kérdés a szakaszban igen
világosan van kitéve. A kik elfogadják, ezáltal azt nyilvání-
tandják, hogy tökéletesen helyeslik a ministerium politiká-
ját. Azok ellenben, kik a szerkezet ellen szavazandnak, leg-
alább hallgatásuk és szomorú magamegadásukkal tiltako-
zandnak. Ez nem-egyenest rosszaság leend. (Zaj.) Elvégre
tudunk kell, hányadán vagyunk. Tehát ne szavazzunk titkon
a szerkezetre; kinekinek kell annyi bátorsággal bírnia, mi-
szerint véleményét nyilatkoztassa. (A közép hangosan a
szónok szavába vág. Harsány hangok: Rendre! Zavar. Rövid
felelesek a szónok és némely közbevágó tag közt.) —
Lunéau ur: Szavazzunk Franciaország színe előtt! Bil-
lault ur: Földolog, hogy semmi kétség ne forogjon fen, 's
hogy a helyzet (situation) tiszta világosságu legyen, mondá
a miniszter. Mi bennünket illet, ha a többség a cabinet olly
tökéletes helyeslést határozza, sohajtani fogunk olly saj-
nos tény felett, és az országot a ministeri kérdésben itelendő
új bírák választására készitendők elő. (Félbenszakasztás.)
Az utolsó követválasztásnál azt láttuk, hogy a ministeri je-
löltek a cabineteli szövetségüket megtagadják. A mai szava-
zás után a kétszínűségnek nem leend helye. (Hangok: ijesz-
teni akar! stb.) Ismétlem, önöknek a helyeslés vagy hall-
gatás közt kell választaniok. Ugy látszik nekem, a hallgatás
jelenleg egyedül illik a kamarához. Még egy szót; a londoni
lapok diadalosan hozták ma reggel a tegnapielőtti szava-
zás eredményét. Akarnak önök még egy diadali hírdelményt
írni az angoloknak? (Hosszu éljenzés az ellenzék, vissza-
tetszési zaj a többség részéről.) Dumon ur (köz munkák
minisztere): Az érdemes szónok azt kívánja, kerültessek
minden kétszínűség; mi ezt ép olly kevésse akarjuk mint ő.
Azonban, bocsásson meg, épen az, mit ő mondott, kétér-
telműség. A szónoksék arra való, hogy rajta minden elmon-
dassék. A kormány helyeslést vagy rosszaslást kér. A hall-
gatás, mellyet szónok kíván olly fontos tárgyban, egyenesen
sem javulás, sem roszzalás nem lenne, mit mi nem kívánunk.
Még egyszer erősíté a miniszter, hogy Anglia és Franciaor-
szág közt tökéletes kölesönöség uralkodik, 's felszólítja vé-
gül a kamarát, gyamolítsa vagy döntse meg a cabinet poli-
tikáját. A miniszter beszéde is több izben félbenszakítottak. —
O'dillon-Barrot ur: Tudja mindenki, hogy a vitatkozást
meghoszabbítani nem szándékom. Csak e kérdést teszem fel:
Franciaország egyik gyarmatában háboru ütött ki; egy ide-
degen arról vadtottatik, hogy e háboru ő okozta, gerjeszt-
tette. Be van-e bizonyítva e tény? Igenis, be van. Kérdem
tehát, becsületszerető, lelkiismeretes férfiak, őszinte hazafiak
leszünk-e, ha ezen polgártársaink véreben ázott em-
bernek még kárpótlást is szavazunk? (Nagy mozgalom. Vég-
zést! Végzést!) Elnök. Végzést kívántatik. Gasparin ur a
szónoksékbe lép, de a Halljuk! és Végzést! harsogtatása
miatt csakhamar le kell lépnie. Elnök. A tanácskozás be-
van fejezve, a kamarának szavaznia kell; mivel pedig 20
tag titkos szavazást kívánt... (Gyonyos kiáltások a baloldal-
on: oh! oh!) tehát személyenkinti felszólítás és golyózás
által történeudik a szavazás. — L'Espée titoknok eynként
szólítja fel a tagokat; a szavazás 3 óráig tartott 's 418 sza-
vazó közöl 213 volt a szerkezet mellett, ellene pedig 205.
— A nem szavazott 9 tag közt észrevehetőek voltak: Edmund
Blanc, Girardin, Lebobe és Lepelletier d'Aulnay urak. A
szerkezet megmaradása végzésül kimondatik. A baloldalon
nagy az öröm, egyes tagok guyonosan tapsolnak, a ministe-
rium felé fordulva.

Hoszas szünet után folytattatik a tanácskozás. Az elnök
felolvassa Cremieux ur módosítványát a 4dik szakaszhoz;
Cremieux ur legott visszahuzza; a szakasz tehát vitatás nél-
kül elfogadtatik. Hasonló történi a többi szakaszokkal is;
Joly, Vivien és De Saint-Priest urak szinte visszavéven a
6d. és 7d. szakaszhoz benyújtott módosítványikat. Az utolsó
szakaszokra alig szavazott 50—60 követ a legnagyobb za-
var közepett. Az elnök felszólítására a felírás szerke-
zete titkos szavazás alá vétetik. A baloldal, a balközép és a
közép egyik része az elnök többszöri felszólítására sem sza-
vaznak. E szerint a szavazás eredménye: 216 voks a felírás
szerkezete mellett, és csak 33 ellene. A felírásnak a király-
hozi elvitelével megbizandó küldöttség sorshuzás által meg-
választatván, a gyűlés berekesztetik.

P a r i s, jan. 28. A tegnapi szavazás eredményéről a
J. d. Débats ezt írja: A tegnapi ülés eredményét korán-
sem szándékunk kisebbitni; a ministerium veszteséget szen-
vedett, melly miatt tehet ugyan új kísérleteket, mellyek
azonban erkölcsi erejét nem kevésbé renditendik meg. A
felírás Tahitiit illető része csak 8 szavazati többséggel fogad-
tatott el. Némely conservatív tagok, sajnálattal kell ezt mon-
dunk, nem is szavaztak. Az ellenzék ezt eredmény kimon-
dását tapsokkal fogadá, és gyöztosnek tekintvén magát, min-
den további módosítványait visszavonta. Az egész szerkezet
feletti szavazásnál az ellenzék vagy visszavonult, vagy
nem szavazott. Erre Thiers ur adta a jelszót. Ez alkot-
mányszerűtlen modor méltó koronája a parlamenti tá-
borozásnak, mely armánnyal kezdődvén, armánnyal
végződött. Meg kell azonban említenünk, hogy nem minden
ellenzék tag tartotta kötelességének, engedelmeskedni; né-
melyek, szavazataikat adván, képviselői kötelességükről
nem feledkezének; szavaztak pedig azért, hogy a titkos sza-
vazás érvényes legyen. Így tehát az armány el nem érte czél-
ját, — A Globe e his többséggel is meg van elégedve 's

